

Devesuota, šilčiau.
Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:24

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Birželio-June 11 d., 1971 m.

Kaina 15c

137

AMERIKA SUGRAŽINA JAPONAMS OKINAVĄ

"TALKA YRA SVARBI IR REIKALINGA"

LIETUVIAI!

Prieš 30 metų birželyje lietuvių tautą nusiaubė pirmoji masinė išstėmimų banga, sovietinio okupanto įvykdyta. Po keletos dienų, tik įsiliepsnojus vokiečių-rusų karui, lietuviai gerai organizuoti sukilimo ir Laikinosios Vyriausybės sudarymu įrodė visam pasauliui, kad Lietuvos nepriklausomybė yra visos lietuvių tautos nepakeičiamas siekimas. Naujam okupantui Laikinosios Vyriausybės veiklą užslopinus, laisvės kovos priekyje stėjo Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir jis iki šiol šiai kovai vadovauja.

Kiekvieno lietuvių ar organizacijos tauta Lietuvos laisvinimo baruose yra svarbi ir reikalinga. Tačiau Vlikas užima ypatingą padėtį ir atlieka daugybę išskirtinių labai konkrečių uždavinių. Greta plačiausių informacijos darbų (radio programos Lietuvai, Eltos biuleteniai septyniomis kalbomis, įvairūs kiti leidiniai), Vlikui tenka labai svarbus laisvinimo darbo derinimo ir santykių su svetimomis institucijomis bei įstaigomis palaikymo uždavinys.

Vliko darbus lietuviai iki šiol uoliai remia asmeniškai ir per organizacijas. Tautos Fondas yra Vliko lėšų telkėjas ir saugojas. Visuomenė yra gerai žinoma, kokių taupumu Vlikas ir Tautos Fondas naudoja jos įnašus ir aukas. Tačiau Vliko darbams plintant, jų sėkmingam įvykdymui reikia daugiau ir lėšų. Brazilinkų bylos gynybas dar pareikalaus jų nemažai. Tebus šis birželis Brazilinkų gelbėjimo mėnuo.

Šiais metais birželio mėnesyje Tautos Fondas vykdo plataus masto lėšų telkimo vaju. Prisimindami herojiškas, 1941 metų sukilėlių ir 1944–1952 m. partizanų gyvybės ir kraujo ašaras, mes negalime nurimti kol Lietuva vėl nemes okupanto jungą. Visiems prieinamas įsijungimo į Lietuvos laisvinimo talką kelias yra auka Tautos Fondui.

Auka Tautos Fondui yra prasmingas birželio sukilimo herojų atminimo pagerbimas, nes ji įgalina Vliką tęsti jų pradėtą Lietuvos laisvės darbą.

Ačiū visiems Vliko darbus remiantiems!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Izraelis vėl prašo naujų JAV ginklų

JERUZALĖ. — Premjer Golda Meir pasakė parlamente kalbą, kurioje prašė Amerikos padėti naujiems ginklams pristatyti. Gegužės 27 d. sutartis tarp Egipto ir Sovietų Sąjungos ir Egipto kolonijinis vergiškumas sovietams reikalauja Izraelio stiprinimo ir ginklų balanso išlaikymo. Nauji sovietų įsipareigojimai Egiptui verčia Izraelį susirūpinti savo saugumu. Egiptas gali būti sugundytas pradėti naują puolimą, kalbėjo Meir. Premjerė Meir pakartojo: Izraelio kariuomenė bus atitraukta, tačiau Egiptas turi nepradėti naujo puolimo ir negali peržengti kanalo ir rytinę jo pusę. Suez kanalas turi būti laisvai prieinamas visam pasauliui laivams, įskaitant Izraelio. Kanalas turi būti prižiūrimas, kad šalys nebūtų laukiamos. Izraelio kariuomenė pasiliks naujoje pozicijoje, kol bus sutarta taikos sutartis ir nustatyta nauja siena su Egiptu. Kaip žinoma, Egiptas šias sąlygas jau yra atmetęs.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Du kongreso nariai siūlo, kad Amerika duotų Egiptui lėšų atidaryti Suez kanalą. Amerika turi 262 mil. dol. Egipto svarais, kurių kitur išleisti negalima. Tuos pinigų kongreso nariai siūlo panaudoti kanalo išvalymui, jei Egiptas susitars su Izraeliu dėl pasitraukimo nuo kanalo sąlygų.

PARYŽIUS. — Phillipe de Gaulle, mirusio Prancūzijos prez. Charles de Gaulle sūnus buvo karo laivyno pakeltas į admiralo laipsnį. De Gaulle žentas yra generolas Alain de Boissieu, jis kovo mėnesį buvo perkeltas į generalinį štabą.

NEW YORKAS. — Miesto vadovybė paskelbė, kad miestas bus 21,000 New Yorko policininkų pinigėmis baudomis už sausio mėn. turėtą streiką.

SAIGONAS. — Amerikon atvyksta Pietų Vietnamo ekonomikos ministras Ngoc, kuris bandys gauti Amerikos padėdį remti P. Vietnamo vyriausybę ir po kareivių išvežimo.

LONDONAS. — Ketvirtadienį princas Pilypas, karalienės Elzabetos vyras, šventė 50 metų gimtadienį.

LONDONAS. — Amerikietis aviacijos kapitonas, kuris su 150 kitų kariškių demonstravo Anglijoje prieš karą Vietname, apkalintas karinio kodekso pažeidimu.

HONOLULU. — Havajuose įvestas reikalavimas, kad šalpa gaunantieji išgyventų valstijoje bent metus laiko. Pastebėta, kad daug jaunų žmonių atvyksta į Havajus iš Amerikos žemyno ir čia gerame klimate linksmai gyvena, gaudami valstijos pašalpą. Šalpa gaunančių skaičius Havajuose auga 25% per metus.

Amerika subarė Izraelio valdžią

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas pareiškė, kad Izraelis statydamas didelius naujus namus okupuotoje Jeruzalės dalyje laužo 1949 metų Ženevos konvenciją. Amerikos vyriausybė nepritaria tokiems Izraelio veiksams, kurie gali iš anksto paveikti būsimos taikos sutartį.

Ženevos konvencija draudžia okupuotose šalyse keisti gyvenimo būdą. Valstybės departamento interpretacija, naujų būstų statyba kaip tik ir yra rengiamasis Jeruzalės miesto sudėty pakeisti, apgyvendinant buvusioje Jordano dalyje naujus gyventojus — žydus.

Izraelis jau ne kartą viešai paskelbė savo intenciją padaryti Jeruzalę žydišku miestu. Buvusioje Jordano Jeruzalės dalyje jau apsigyveno keli tūkstančiai izraelitų.

Egipte laisvą išnešioja jaunos dviratininkės, kaip čia matoma mergina.

SENATAS SUSIRŪPINO NARKOTIKAIS

Prievarta gydys įpratusius kareivius

WASHINGTONAS. — Narkotikų problema Amerikoje pasiekė tokias dimensijas, kad šiomis dienomis prezidentas Nixonas žada paskelbti specialią federalinę agentūrą, kuri derintų visas pastangas prieš narkotikus. Senate buvo priimtas karinės prievolos įstatymo papildymas, kuris reikalauja iš kariuomenės vadovybės identifikuoti tuos kareivius, kurie naudoja narkotikus ir juos gydyti bei atpratinti nuo narkotikų. Kitas papildymas reikalauja iš prezidento per 30 dienų pranešti kongresui, ką Amerikos vyriausybė kartu su užsienio vyriausybėmis daro kovoję prieš narkotikų gamybą ir platinimą. Prezidentas įpareigojamas pranešti kongresui, kurios užsienio valstybės atsisako kooperuoti su Amerika šioje srityje.

Didelį rūpestį Amerikoje sukelė žinia, kad apie 40,000 amerikiečių kareivių Vietname jau yra įpratę į narkotikus. Sen. Hughes pareiškė senate, kad laikas bėga ir jei bus leista narkotikų epidemijai Vietname plėstis, tai Indokinijos karo vertybės bus greit perkeltos į Amerikos gatves. Jis kritikavo kariuomenės vadovybę, kad ji neprižiūrėjo geriau jaunų amerikiečių svetimoje Azijos šalyje. Senate buvo pasiūlytas ir kitas įstatymas, leidžiantis vyriausybei naudoti užsienio paramos lėšas ir padėti užsienio valstybėms, kuriose daug auginama narkotikų gamybai reikalingų augalų, pakeisti tuos augalus kitomis ūkio kultūromis. Šis įstatymas pakeičia Turkiją, Laosą, Tailandiją, Libaną ir Meksiką.

Nauji įstatymai sukelia ir problemų. Viena jų yra ta, kad narkotikus vartojantį kareivį, atėjus laikui jį paleisti iš kariuomenės gali tėti laikyti prieš jo valią kariuomenėje, kol jis pagis. Iš tokio prailginto laikymo Izraelio veiksmams, kurie gali kilti įvairių bylų, ypač, jei kareivis nenorės būti pagydytas nuo įpratimo į narkotikus. Kitas klausimas — lėšos. Visų kareivių periodinis tikrinimas pareikalauja apie 300,000 dol. lėšų. Teks susirūpinti įvairiais techniniais, kurie sugebėtų kareivius patikrinti, ar jie naudoja narkotikus ar ne.

Laukiama, kad prezidentas paskelbs kariuomenei gavo griežtą taisyklę gydyti ne tik tuos, kurie pageidauja gydymo, bet visus. Kareiviai, kurie bus rasti vartojant narkotikus turės būti jokių išskalbinių 60-tai dienų atsigulti į ligoninę.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Floridos federalinis teismas nuteisė keturis kubiečius po 6 mėn. kalėjimo ir nubaudė juos 10,000 dol. pabaudomis už žvejiojimą Amerikos vandenynse. Iš Havanos paskelbta, kad Kuboje bus teisiami 2 amerikiečiai, kurie irgi panašiai prasižengė Kubos teritoriniuose vandenynse.

◆ Paryžiaus taikos derybose Amerikos ambasadorius tiesiai paklausė Hanojaus atstovų, ar tiesa, kad paskelbus Amerikos kariuomenės išvykimo datą, tuoj bus paleisti amerikiečiai belaisviai Komunistų atstovs atsakė: Pirmą paskelbkite datą, o tada galėsime kalbėtis apie belaisvius.

◆ Oaklando uoste, Kalifornijoje laikomas rusų prekinis laivas "Suleyman Stalaskiye", kol rusai nesumokės Rytiniame pakraujyje amerikiečiams vėžių gaudytojams sovietų laivų padarytų nuostolių. Ant rusų laivo paliktas sargybinis žiūrėti, kad laivas neišplauktų.

◆ Vietname praėjusią savaitę žuvo 19 amerikiečių, 419 vietnamiečių ir 1,875 vietnamiečių. Sužeistas 261 amerikietis ir 908 vietnamiečiai.

Kosyginos kalba

MASKVA. — Sovietų Sąjungoje sekmadienį bus "rinkimai", todėl visi "deputatai" susirinkimuose sako kalbas. Kosyginos kalbėjo trečiadienį, Podgornas — ketvirtadienį, o šiandien kalbą turi pasakyti Brežnevus. Kosyginas pareiškė, jog sovietų vyriausybė norėtų pagerinti santykius su Amerika, tačiau ji juos įtaką daro barbariškas Amerikos elgesys Indokinijoje. Izraelio plėtimosi reikimas ir nenoras sumažinti įtampas Europoje. Kosyginas siūlė Amerikai ieškoti priimtinių sprendimų visoms realioms problemoms ir spręsti jas realistinėje dvasioje.

Kosyginas neminėjo savo kalboje Kinijos tačiau pabrėžė, jog sovietų noras derėtis su Amerika nereiškia, jog siekiama kartu su Washingtonu dominuoti likusį pasaulį.

kalėjimuose išvargintas Sini-javskis.

Uždraudė gyventi Maskvoje

MASKVA. — Sovietų rašytojas Andriejus Sinijavskis, kuris kartu su Yuli Danielium buvo nuteistas 1966 m. už sovietams nepalankių knygų rašymą, buvo paleistas iš kalėjimo, tačiau jam uždrausta apsigyventi Maskvoje. Danielius buvo paleistas iš kalėjimo pernai rugsėjo mėn. ir gyvena Kalugos mieste, 120 mylių nuo Maskvos.

Dar nežinia, kur apsigyvens jėvskis.

Pietų Vietnamo viceprezidentas Nguyen Cao Ky dažnai sekiojamas korespondentų. Jis čia matomas Saigono turgavietėje, kur jis pareiškė savo nuomonę apie artėjančius P. Vietnamo prezidento rinkimus. Visi žino, kad jis pats norėtų tapti prezidentu.

PARYŽIUJE BUVO BAIGTOS DERYBOS

PARYŽIUS. — Valstybės sekretorius William Rogers ir Japonijos užsienio reikalų ministras Kiichi Aichi kartu Paryžiuje paskelbė, kad galutinai yra sutartos sąlygos sutarties, kuri sugrąžins Amerikos valdomą Okinavos salą ir kitas Rykyu salas Japonijai. Pati sutartis iškilmingai bus pasirašyta Washingtone ir Tokijo ateinantį ketvirtadienį. Pasirašymo iškilmės bus transliuojamos per žemės palydovų televiziją. Abu ministrai Paryžiuje susitiko po Ekonominio Bendradarbiavimo ir Išvystymo organizacijos, kurioje dalyvavo 23 pramonės valstybės, konferencijos.

Rusų imperializmas

WASHINGTONAS. — "Detroit Free Press", "Chicago Today" ir daug kitų Amerikos laikraščių spausdina Roscoe Drummond straipsnius. Šią savaitę jis rašo: "Russia Only Talks Anti-Imperialism".

Autorius nurodo, kad Brežnevus Pragoje buvo plojimais suviktas buvusiam komunistų partijos suvažiavime, nes pagal jo doktriną sovietai gali įsikurti su savo kariuomene kiekvienoje komunistinėje šalyje, kuri nekalau Maskvos įsakymų. Brežnevus skelbiamas anti-imperialistinių jėgų vadu, tačiau vertėtų nepamiršti pačios Maskvos imperializmo.

Autorius nurodo, kad Stalinas 1939 pasirašė paktą, kuris padėjo Hitleriui pradėti karą. Tada SSSR užėmė nepriklausomas Baltijos valstybes Estiją, Latviją ir Lietuvą ir pagrobė įvairaus dydžio teritorijas iš penkių kitų Europos valstybių. Iš Suomijos rusai atėmė Petsamo sritį šiaurėje ir teritorijas prie Leningrado. Didelė Lenkijos dalis buvo okupuota, pasiūlytas Lenkijai Nacių-Sovietų sutartimi.

Iš Vokietijos Rusija atėmė Karaliaučiaus sritį ir atidavė Lenkijai vokiečių žemes prie Oderio ir Neisses upių. Iš Čekoslovakijos rusai paėmė Rutenijos rajoną, iš Rumunijos atėmė Besarabiją ir šiaurinę Bukoviną. Pats Brežnevus yra pasakęs 1969 m.: "Ką liaudis laimėjo karo ugnyje, ji laimėjo visiems laikams".

Šiandien sovietai vis dar įsikūbę į žemes, kurias carai atėmė iš Kinijos ir kurias sovietai 1920 metais žadėjo kinams sugrąžinti. Ką sovietai paima, jie laiko. Toks yra sovietinis anti-imperializmas, rašo Roscoe Drummond.

Siūlo padidinti kareivių algas

WASHINGTONAS. — Senatas 51 prieš 27 balsais priėmė įstatymą, kuris žymiai pakels kariuomenėje tarnaujančių atlyginimus. Ties pakėlimai turi padidinti kareivių algas, tačiau senato priimta projekta siekia 2.7 bil. dol., visu bilijonų daugiau, negu prašė prezidentas. Eilinių kareivių algos padidėtų 50% ir jaunųjų karininkų — 25%.

Jau prezidentas Nixonas siūlė padidinti kareivių algas, tačiau senato priimta projekta siekia 2.7 bil. dol., visu bilijonų daugiau, negu prašė prezidentas. Eilinių kareivių algos padidėtų 50% ir jaunųjų karininkų — 25%.

Jei iki šiol vedęs eilinis kareivis per metus gaudavo 2,981 dol., tai pagal senato projektą jis gautų 5,328 dol. per metus. Ginkluotųjų jėgų komiteto pirmininkas John Stennis pareiškė, jog daug senatorių, kurie balsavo už karinės prievolos sumažinimą ir už ginklų išlaidų apkarpyimą, dabar balsuoja už algų padidinimą. "Negalima keliauti dviem kryptimis iš karto, pasakė sen. Stennis. Jo nuomone, vien savanorių kariuomenė yra tik svajonė.

Remkime saugumo įstatymo projektą

Šiuo metu senato vidaus saugumo pakomitetyje yra šeši įstatymų projektai, paruošti laiduoti Amerikos saugumui, kuris yra atsidūręs didelio pavojaus grėsmėje.

Kad saugumo įstatymo projekto priėmimas būtų tikresnis, jis yra suskaldytas į šešias atskiras dalis: sustiprinti įstatymus išdavimui bausių; tikrinti imigraciją saugumo atžvilgiu; apsaugoti kongreso komitetus nuo federalinių teismų persprendimų (overruling); uždrausti komunistams dirbti gynybos įmonėse; budriai saugoti užsienio agentus, vyriausybės žinioje (Executive Branch) įsteigti tardymo instituciją. Jų numeracija yra S. 1499-1504.

Visi, kam rūpi šio krašto saugumas, turi rašyti raginimus, kad senatorius Jameso O. Eastlando paruošti įstatymų projektai (S. 1499-1504) būtų priimti. Laiškus adresuoti Chairman James O. Eastland; komiteto nariams: John McClellan, Sam Ervin, Robert Byrd, Birch Bayh, Hugh Scott, Strom Thurmond, Edward Gurney ir Marlow Cook; Senate Internal Security Subcommittee (Senate Office Building) Washington, D. C. 20005.

MIRTIES VAKARO PABUDIMAS

Birželis — gražiausias metų mėnuo, bet sykiu ir kruviniausias lietuvių tautos istorijoje. Jis žadina daug šviesių prisiminimų iš tolimos vaikystės metų, bet sykiu mūsų akims atskleidžia tamsybių bedugnę. — Šiandien prisiminiau aš vieną nuotykių iš savo bundančios vaikystės metų — aiškina poetas Mačernis, vaizdžiai nupiešdamas vieno tyliojo sekundinio išgyvenimus. Jis pasakoja apie gėlemis papuoštą stalą, prie kurio iš didelių maldaknygių rūpestingai meldžiasi senolė, apie saulės nušviestus laukus, apie nepaprastą gamtos ramumą. Kaip poeto išgyvenimai yra artimi mums visiems! Argi ir mes, lankydami lietuviškas mokyklas nepriklausomoje Lietuvoje nesidžiaugėme lietuviškąja saule, plačiais laukais ir tamsiais miškais, kurių kvapą vėsoma taip gera kvėpuoti, pabėgus nuo karštos vidurdienio saulės. Rūpestių neslegia, mes džiaugdavomės tais visais išgyvenimais, kuriais džiaugiasi visi laisvi žmonės — juk tada ir mes buvome laisvi!

Tik štai, Lietuvos danguje pasirodė raudona, tarytum krauju pritvinkusi kometa, kai 1939 metų rudenį buvo matoma daugelyje Lietuvos vietų. Jos reginys nupurto visus, į ją pažvelgusius. Daugelis pranašauja, kad raudonoji kometa reiškia kraują — lietuvių tautos kraują. Ar nebuvo ta kometa Mačernio matytas „paukščio išskėstų sparnų šešėlis, pridengęs skaisčius žvaigždes ir svajas“?

Tikrai, iš tolimų kraštų atvykę, užplūdo Lietuvą azatai, mongolai, rusai ir kitos pragarų galybės ir ėmė draskyti bręstantį mūsų tautos kūną. Viskas, ką mes kūrėm, viskas, kuo mes grindėm Lietuvos ateitį, žuvo iš karto. Lietuviškojo kraujo prisiskundė žemė snabzdėjo: mūsų gyvenimo viudienis — nepriklausomybės laikotarpis — jau niekad, niekad nebegrįš!

Besitariant birželio kruvinųjų dienų minėjimui, pirmą pirmiausia mes turime prisiminti tūkstančius geriausių Lietuvos sūnų, kuriuos nuskytė raudonoji mirtis. Užot skendėje nusiminime, mes privalome sukaupiti jėgas ir mesti jas į žūtibūtingą kovą ne tik prieš Lietuvos, bet ir visos žmonijos laisvės priešą — komunizmą. Argi kam dar gali kilti abejonė, kad kol tas priešas nėra sunaikintas, ne vienas žmogus laisvajame pasaulyje negali ramiai miegoti ir nė vienas lietuvis negali svajoti apie laisvos Lietuvos ateitį? Ar kas gali įsivaizduoti, kad rusikai iš Lietuvos pasitrauktų savo noru? Ne, juos reikia mušti, vyti, tvoti, kad jų ne kvapo Lietuvoje nebėlikytų! O tai neįmanoma, kol Sovietų Sąjunga tebėra gyva.

Tai kam patiems save mulkinti, kam įsikabinėti, kad bolševikai pasikeitė, kad ir bolševikams valdant galima

Buvęs prezidentas LB Johnsonas, pasitraukęs iš sunkių pareigų, žaidžia tarp savo ūkio „LBJ Ranch“ gėlių su savo anuku Patrick Lyn Nugent, kuris turi nemažai ir lietuviško kraujo.

šiai taip gyventi? Kam didžiulius, kad mes mokame ir sutinkame nešioti vergo rėžius, kodėl, viso pasaulio akivaizdoje prisipažinti, kad aukščiausias bausmės, aukščiausias vergo mentaliteto mes niekuomet nebuvome pakilę? Kam pavirsti ilgaisiais gyvūnais ir tauziti, kad ir bolševikų vergovėje Lietuvoje pasitaiko kultūrinis ir tautinės minties prosvaitė? „Dirva“ džiaugiasi lyg geležėle radusi, kad bolševikai susuko Vaižganto „Dėdžių ir dėdienių“ filmą ir to didelio įvykio išgarsinimui kūrybos ir Mokslo skyrių įdėjo net keturias nuotraikas. Juk visiems yra aišku, kad vienintelis to filmo tikslas yra pavaizduoti, kad Lietuva iki šiol tebėra lietuviška ir pridedanti nenustojanti lietuviškojo jaunimo gabenimą į Rusijos gelmes „kultūriniam“ darbams ir ruselių gabenimą į Lietuvą bei lietuvių kalbos ir lietuviškumo niekinimą Lietuvoje. Kaip gera bolševikų melų fabriku vartyti bolševikišką propagandą, kada jiems į talką ateina tautinės minties laikraštis „Dirva“.

Kaip greit mes užmiršome Simo Kudirkos įvykį, kuris visam pasauliui parodė, kokie iš tikrųjų yra bolševikai. Simo Kudirkos tragedija buvo tokia baisi, kad ji iš pagrindų sukrėtė visą laisvąjį pasaulį? Bet mes, to kankinio tėvynainiai, jau džiaugiamės, kad Kudirkos žudikų bendraminčiai susuko „Dėdžių ir dėdienių“ filmą!

Baigdamas savo „nuotykių“ eilėraščių. Mačernis kalba apie vakarą, kuris iš miško pakraščio šešėliu pakilęs slenka per lygumas plačias ir motinos — mirties šaltom kaulėtom rankom apglėbia mūsų darbo ir kančios dienas. Tas vakaras jau gali būti visai čia pat ne tik mūsų tėvynei Lietuvai, bet ir laisvajai išlepustai, aprūni-

Mūsų spaudoje

Ką liudija Simo Kudirkos nuotėsimas

Komentuodamas lietuvių jaunimo Simo Kudirkos nuotėsimą 10 metų kalėjimo Sovietijos sunkiųjų darbų konclageryje Kėleivis be kt. rašo:

Kaip matome, Simas Kudirkas buvo nuteistas slapta, visuomenei nežinant nei jo teisinimosi, nei prokuroro kaltinimo, pagaliau nuslėpus ir patį Simo Kudirkos bandymo pabėgti iš Sovietų S-gos įvykį, nes apie tai iki šiol ne žodžiu nebuvo užsiminta sovietinėje spaudoje. Atsiminkime dar, kiek ir kaip jis ligi teismo buvo kalėjimų rūsiuose specialistų „minkštintojų“ kankintas ir fizinėmis priemonėmis verstas prisipažinti prie nebūtytų nusikaltimų. Na, ir palyginkite visa tai su JAV teismų elgesiu, kur teisiamieji už žymiai sunkesnius nusikaltimus valstybės saugumui, už kruvinas riaušes ir net policijos nužudymus gali gintis, ramstomi ge-

numas mūsų pavergtiems tėvynainiams ir mums patiems teatėsa bausių ir gėdingą mirtį. Tie, kurie į Lietuvą vyksta su Maskvos vizomis ir, sugrįžę į Ameriką, skelbia bolševikiškąjį melą apie puikų gyvenimą Lietuvoje, yra Maskvos pakalikai, o ne kovotojai prieš Maskvos jungą. Tokie asmenys turėtų būti išskirti iš lietuviškosios bendruomenės, nes jie ne tik nepadaeda Lietuvos laisvės kovai, bet netgi ją kenkia, skleidami bolševikiškosios propagandos nuodus, kurių tikslas sulaužyti mūsų valią priešintis.

Minėdami kruvinuosius birželio įvykius, mes visi, kaip vienas, turime būti pasiryžę nugalėti mirtį, todėl bergždžias bus kruvinųjų birželio įvykių minėjimas, jei mes nebūsime pasiryžę nenustoti kovoję iki tol, kol paskutinis iš Lietuvą atvežtas ruskelis ir lietuviškąjį Maskvos pakaliką nebus iš Lietuvos išviti ir tremtyje gyvenantieji silpnoliai nubausti, nežūrint kaip į tai reaguotų bolševikiškų įtakų veikiami junginiai, neišskiriant nė Vašingtono oficialių pro-bolševikiškųjų sluoksnių

Julius Smetona

mas iš kalėjimo uždarytos visos lietuvių tautos. Tai tas pat vaizdas, kaip hitlerininkai vertė katuose pacius žudyti sa-vo tautiečius, ar lenkus žudyti lenkus.

SKIRTUMAS

Koks yra skirtumas tarp dramblo ir partijos funkcionieriaus?

— Toks, kad dramblis geria pusę valandos ir dirba visą dieną, o funkcionierius daro priešingai.

• Mokslininkai stengiasi ne-galimą dalyką padaryti galim, o politikieriai dažniausiai nori galimą paversti negalimu.

(Bertrand Russell)

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atlikus darbus. 664 psl. Kietais viršeliais \$10.00, minkštais \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago avaziavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanisų ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pastūsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

ASTUONIOS UŽ ASTUONIS

Naujienos yra išleidusios arba laiko savo knygyne brošiūras ir knygas įvairiais klausimais, reikalingais ar naudingam pasiskaitymui. Čia yra išvardinti leidiniai, kainuoją po 1 dolerį:

Čikagietis, IŠPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Knyga yra ypatingai naudinga tiems, kurie baigia pamiršti komunistines klaidas ir melus. 95 psl.

L. Dambriūnas, LIETUVIŠKAS AUKLĖJIMAS SEIMOJE. Būtina kiekvienai jaunai šeimai, neatskiriama krašto dalis jaunavedžiams. Tik 35 psl., bet juose daug pasakytą.

Dr. A. J. Gussen, ATOSTOGOS VAKARINĖSE VALSTIJOSE. Įdomūs turistų aprašymai su iliustracijomis, 76 psl.

Edmundas Jasiūnas, CIVILINĖ AVIACIJA JAV. Naudingos ir įdomios žinios apie tą šią dienų būtinybę. 32 psl.

Ksaveras Kaunas, ELEGISKI STEPONO KOLUPAILOS NIEKINTOJAI. Polemika, 52 psl.

Dr. agr. A. Šeštokas, SODŲ PIEVELĖS. Pritaikytą miestų gyven-tojams. 40 psl.

J. Vaičiūnėnė, NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MOKYTOJO DARBŲ APLINKYBES. Naudingai pasiskaitymui visiems. 69 psl.

Vincas Zemaitis, SODŲ VYKŲ PRAEITIS. Trumpa archeologinė ir politinė istorinė Suvalkijos apybraiža. 140 psl.

Sios knygos yra gera šeimos knygynėlio pradžia. Jas ir kitus leidinius galima gauti Naujienose, atsilankius asmeniškai arba prisius-tus piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

ATĖJO BIRŽELIS...

Seniau mus žudė kulkomis, dabar — daiva. Prel. J. Kučinskas

Yra ne tas pat, ar lenkti galvas tremtiniams, mirusiems kankinių mirtimi Sibiro taigose ir kovoję už laisvę, ar bailiai linkėti budeliams ir paklusti jų agentams bei agitropo takininkams, apelinantiems konfirmacijos prielaiskas ir duotus pažadus. Minint baisiojo birželio tremtinis ir protestuojant prieš Sovietų vykdomą genocidą, kviečiame palaikyti prieškomunistinę spaudą ir pirkti leidinius, objektyviai rašančius apie komunizmą, o ne jo propagandą:

Ludus Dovydasas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Vytautas Volertas, PRAGARO VYRESNYS. Premituotas romanas, 273 psl., kainą 5 dol. Jame aprašoma kaip bolševikai valdo ir vargina žmones pavergtoje Lietuvoje.

Jurgis Gliuda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tiltų statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaipa 3 dol.

Jurgis Gliuda, AGONIJĄ. Romanas, 408 psl., kainą 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragikose dienose.

Stefanija Rukienė, GRIZIMAS I LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiai, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems sarsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie diant Lietuvą. Bėgima nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kainą 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klatingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje. Trakuose. Druskininkuose. Kaune. Naudakiuose. Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

K. Bietinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETU SAJUNGA. Ši knyga įdomi tiek vos paskaitant, tiek intelektualui. 309 psl., \$1.00.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU I VILNIU. Kelionės i Lietuvą išpūdziai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitropo propaganda bet užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Mačiūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpestiai apie išviltos kultūrinį gyvenimą. Skurdū tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasitaukime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIESE,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Kaž kas užkėlė kažką ant didelės stiklo taurės. Negalėdamas nuo jos nuoksti, katinėlis pasislėpė viduje. Pro stiklą matosi, kad viduje jau tupi vienas kačiukas.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-8100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months.	
Other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Jėga - darbininkų rankose

Amerikoje pastaraisiais metais daug kas kalba apie revoliuciją, apie sistemos pakeitimą. Ilgaplaukiai jaunuoliai demonstruoja, kelia universitetuose nerimą, tūkstančiai suvažiuoja į sostinę, siekdami "sustabdyti" vyriausybę. Liberalais save pavadinę jauni profesoriai daug kalba kolegijose, gabesnieji rašo knygas, radikalieji nešiojasi kišenėse Kinijos diktatoriaus išminties perlų knygeles, tačiau nuo visų tų kalbų ir paskaitų niekam Amerikoje nei šilta nei šalta. Gyvenimas eina, kaip eįs.

Pirmadienį 300 kilnojamojų tiltų prižiūrėtojų New Yorke paskelbė streiką. Jie buvo išsiderę iš miesto mero didesnes pensijas. Meras sutiko, kad darbininkai, išdirbę 20 metų, norėdami pasitraukti iš darbo, gautų pusę pensijos (pusę savo algos), po 30 m. — tris ketvirtadalius, o po 40 m. darbo savivaldybei gautų pilną pensiją. Kai šis klausimas pasiekė respublikonų dominuojamą New Yorko legislaturą, ji atmetė tiltų prižiūrėtojų reikalavimus. Tada tie 300 sustabdė New Yorke didelę dalį gatvių eismo. Antradienį prie streiko prisidėjo kanalizacijos darbininkai. Į New Yorko upes, kanalus pasipylė srutos ir atmatos, po 50,000,000 galonų per valandą.

Nekalbant apie tokio streiko geras ar blogas puses, reikia pripažinti, kad tik tie amerikiečiai, kurie savo rankose turi darbo įrankius, gali kalbėti apie revoliucijas. Ne studentai, ne ilgaplaukiai radikalai, bet darbo žmonės sukuria revoliucijas.

Nemažai amerikiečių, darbo unių narių ir vadų, pakalba, kad buvęs tymsterių prezidentas Jimmy Hoffa kalėjime sėdi ne todėl, kad jis bandė papirkti jury komisiją, bet todėl, kad jis kartu su uostų darbininkais, geležinkeliečiais, sandėlių darbininkais ir kitų gyvybinių darbo sričių unių vadais planavo įsteigti vieną galingą unių federaciją. Vos pasklidus kalboms, kad tokia federacija planuojama, kongrese buvo pasiūlyti septyni įstatymų projektai, kurie tokią darbininkų federaciją uždraustų.

Revoliucinė studentų retorika, universitetų "partizaninės" grupės, raudonų vėliavų kilnojimas neišsprendžia problemų ir sistemų nenuverčia. Radikalai su pasipiktinimu žiūri į šių dienų Amerikos darbininkiją, laikydami ją atbukusia, rasistine, atsilikusia. Dažnai į darbo žmonių veidus metamas "rasisto", "fašisto" šūkis.

DĖL PAREIŠKIMO SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINIŲ REIKALU

Su penkiolikos asmenų parašais gegužės 28 d. Drauge išspausdintas Pareiškimas stebina savo paradoksalumu. Beaiškindama "faktus" ši grupė priekaištauja Sv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų draugijai, girdi, ji neatstovaujanti "tūkstančių lietuvių katalikų nusistatymo" nei iš viso lietuvių katalikų visuomenei.

Kaip žinia, ši draugija įsisteigė ne tam, kad kam nors atstovautų, bet kad savo etninės grupės kapines išlaikytų lietuviškoms ir grąžintų buvusią tvarką bei papročius. Draugiškai, besirūpindama vien tik nuosavomis Sv. Kazimiero vardo kapinėmis, kuriuo vardu ir pati yra pasivadynusi, nė nerūpina negalėtų atstovauti vi-

New Yorke pernai įvyko išgarsintas statybos darbininkų susikirtimas su protestuojančiais jaunuoliais. Tačiau darbininkai, ypač senesnieji, su panieka žiūri į jaunų radikalų pozą ir jų nesėkmingus strajaliojimus. Darbininkija Amerikoje visą laiką buvo ir tebėra pažangių idėjų gretose. Dar ilgai prieš karą darbininkai ėmė boikotuoti laivus, plaukiančius į Italijos, Japonijos ar Vokietijos uostus. Po karo uostų darbininkai jautriai atsiliepė ir kiekvieną Amerikos priešų išsišokimą, boikotuodami ar lenkų ar švedų laivus. Darbininkai supranta savo organizuotą jėgą ir ją saikingai naudoja.

Daug kas dėl infliacijos Amerikoje kaltina darbininkus. Pamirštama, kad prezidentas, pradėdamas savo kadenciją, gavo 100% algos pakėlimą. Kongresas savo pirmoje sesijoje irgi pakėlė savo algas 40%. Niekas tada nekėlė triukšmo dėl infliacijos. Panašūs algų pakėlimai buvo nubalsuoti ir Illinois legislatores. Kada darbininkų kuri uniija laimi algų padidėjimus, visada pasigirsta balsai, kad pakėlimai — didina infliaciją.

Amerika yra laiminga turėdama nuosakia ir išmintingą darbininkų unių vadovybę. Dabartinė vyriausybė Washingtone neprašydama rinkimų dėl ilgaplaukių radikalų demonstracijų ar dėl radikalams pataikaujančių politikų prakalbų. Ji, tačiau gali pralaimėti, jei šalies bedarbių nuosimtis, kuris siekia 6.6%, dar toliau kils.

Kada Prancūzijoje 1968 m. universitetų studentai išėjo su raudonomis vėliavomis į gatves, policijos rezervai juos per vieną dieną sutvarkė. Kada sekancią dieną darbininkai padėjo įrankius, kilo chaosas, Paryžius buvo "sustabdytas". Gegužės 1-mos demonstracijos Washingtone irgi pademonstravo jaunuolių pastangų bergždumą. Kalėjimuose atsidūrė apie 12,000 jaunų triukšmadarių. Bet kada New Yorke tik trys šimtai tiltų prižiūrėtojų išėjo iš darbo, buvo suparaližuotas visas miestas.

Taip yra todėl, kad intelektualai nieko negamina, studentai nieko negamina, o visus modernios valstybės ratus suka darbininkai. New Yorke mažos uniijos streikas įrodė dar kartą, kad visokios revoliucijos neįmanomos be darbininkų luomo, be jų aktyvaus dalyvavimo. Būtų gerai, jei šią tiesą suvoktų įvairūs Amerikos ilgaplaukiai radikalai, protestų ir demonstracijų rengėjai.

kviečia prijauniančius bendrai organizuoti veiklai. Yra organizacijų sėkmingai įsteigtų tik vieno žmogaus iniciatyva, tačiau negirdėta, kad bet kuri privati draugija savo seile turėtų teisintis sudarytą (kiek?) įgaliojimą su parašais ir atspaudu pasiteisinimui.

Kas liečia "reikiamo skaičiaus" neturėjimą, vargu kurios kitos organizacijos visuomeninėse susirinkimuose dalyvauja toks skaičius narių bei pritariančiųjų, kiek susirenka Sv. Kazimiero lietuvių kapinių pasauliečių teisėms apginti komiteto šaukiamuose. Pradžioje Lietuvių auditorija Ford City Exhibition Hall, talpinąs apie 3000 asmenų buvo perpildyta. Ir visi susirinkusieji karštai plojimai sveikino ir pritarė komiteto veiklai bei planams, siekiant grąžinti lietuviškoms kapinėms Aukštojo bažnytinės hierarchijos sudarytą lietuvišką veidą ir vardą. Gal tai ir buvo įgaliojimas?

Paradoksaliausias penkiolikos asmenų grupės pasisakymas yra prieš pasirašant ant Pareiškimo: "Mes palaikome Kardinolą ir kapinių vadovybę jų pastangose išlaikyti ir apsaugoti lietuvių ir katalikų tradicijas".

Kas yra matęs ar girdėjęs, kad lietuvių laidojimo tradicijose būtų karštą su numirėliu sunkvežimyje privežus prie duobės, jį ant kabilio už virvės pamautų ir jį orą iškėlus balansuojant nuleistų į duobę. Ir tai be palydovų, uždraudus artimiesiems stovėti prie duobės, Ar tai tokias tradicijas stengiasi išlaikyti Pareiškimo autoriai?

Visi gi žino, kad kardinolas Cody ir jo liepiama kapinių administracija panaikino lietuvių kapinių tradicijas ir jos dar tebėra nesugrąžintos, kaip ir visi lietuvių kalba užrašai.

Be pagrindo yra ir Pareiškimo pasirašiusių apgailestavimas dėl būdų ir priemonių, su kuriais kapinių sklypų savininkai esą kovoja, menamai kiršindami grupę prieš grupę, vienus asmenis prieš kitus.

Komitetas gi pasauliečių teisėms ginti Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse kovoja leistinomis priemonėmis galimybių rėmuose. Skundai, prašymai, delegacijos pas Kardinolą ir ar kidoceziją, pagaliau ir padaryti piketavimai nėra kiršiniai, bet tiesios ieškojimas. Lygiai kaip ir nuskriaustųjų

balsai draugijos viešuose susirinkimuose.

Kiekvienas, ar tai būtų lietuvis nežinąs savo tautos praeities ar kitatautis, vien tik pasikaitęs apie Lietuvių tautos praeitį, jos būdą ir dvasios privalomus, trumpai atpasakotus pono J. Dainausko.

Draugo šeštadieniniame pranešime gegužės 29 d. ištraukose iš prancūzės Rose Lamboley studijos apie poeto Oskaro V. Milašiaus "Dainas", ne tikai kad nepasmerkty lietuvių, kovojančių už savo tautos išlikimą valstybėje, kurioje persimta metų drauge su kitų tautų pilietinės darbo, kovojo, kurdami krašto gerbūvį bei dvasinę ir medžiaginę kultūrą, bet dar ir paskatintų.

Tokie žodžiai, ištarti didelio poeto erudito ir žmogaus. O. V. Milašiaus kaip štai: "... Lietuvos, tos arijų rasės lop-

šie papročiuose, legendose, liaudies dainose ir prietaruose gliai atspindi tos tautos seną mitologinę praeitį". Arba: "... argi tai neliečia išsilaisvinamą tautos, didelės savo misijai bei istorinei praeitimi, ir kuriai skirta suvaldinti Europos bei viso pasaulio ateitį? didelį vaidmenį?"

Taigi. Ir kaip lietuviai galėtų nekovoti, gyvendami visas pasaulio tautos priglaudusiam žemyn, už savo kalbos ne pažeidžiamumą ir už savo tradicijų, meno bei kultūros išlikimą, ne tik muziejuose ir archyvuose, bet ir paminkluose amžino poilsio vietoje. Gali nekovoti tie, kurie neturi savyje "arijų rasės lopšio" ir senos mitologinės praeities dvasinio prado. Kurie tai turi, kovoja ir kovos.

O. Algmieniė

Paskelbtas komitetas lietuvių slopinti

Lietuvių gyvenime Amerikoje yra buvę visokių netikėtumų — gerų ir blogų, bet tokio įžūlaus ir veidmainiško sukto pareiškimo — išdavimo, kuris buvo paskelbtas Drauge Nr. 125, tikrai niekas nesitikėjo sulaukti. Todėl visiems lietuviams, ypačingai katalikams, jis buvo lyg perkūnas iš giedro dangaus.

Tiesa, iki šiol teko girdėti kalbų, kad yra kažkoks susitarimas sambūris Chicagoje, vadovaujamas kai kurių lietuvių dvasiškių, lietuvių bei jais slopinti, žinoma, niekas tuo nenorėjo tikėti, bet iš kitos pusės dvasiškiams liekant nuosaliai ir nepadedant lietuviams katalikams ginti savo reikalus, sukėlė ir abejonių sklandančioms kalboms.

Ir štai visai netikėtai paaiškėjo, pagal Drauge atspausdintą pareiškimą, kad tas yra tiesa, sakoma, jei Dievas nori, mūsų nubausti, tai jam pirmausia atima protejį, ir jis tuomet pats savo neapgalvotu elgesiu nusibaudžia.

Taip buvo ir su šiuo paskelbtu pareiškimu, kuriame aiškiai pasisakyta 11 kunigų ir 4 pasauliečių, kad vadovaujant vysk. Brizgiui, jie pritaria Cody užimtai politikai, tai yra lietuviams kenkti ir tuo pačiu slopinti lietuvių tautinai.

Ar begali būti žiauriau ir baisiau, kai lietuvis vyskupas organizuoja — atkuria lietuvių slopinti komitetą iš nusiųsių ir lietuvišką atsakomybės jausmą praradusių pasauliečių, pastatant priešaky lietuvių klebonus, kurie ir nen-

redami turi vyskupo įsakymui paklusti, jei nenori susilaukti lietuviškos parapijos buvusio klebono likimo.

Na, jei jau susidaro komitetas naikinti kas lietuviška, tai mūsų šventa pareiga gintis visomis leistinomis priemonėmis. Efektingiausia priemonė, tai pareikšti ir praktiškai vykdyti viešą boikotą visiems pasirašiusiems.

Žinoma, prievartos keliu pasirašiusiam gal ir būtų šoks toks pasiteisinimas, bet Jeroime ir kitoms pasauliečiams jokio pasiteisinimo nėra.

Gyvenimas parodė, kad kiekviena tauta turi savo rūšies kvilvingų, šito neišvengėme ir mes lietuviai. Belieka šiuo atveju tikėtis, kad vienas kitas iš pasirašiusių, pajutęs sąžinės graužimą, atsimes nuo šio praigalingo darbo. Nežiūrint šio liūdnio ir gėdingo pareiškimo tenka pasidžiaugti, kad daugumas lietuvių eina tikru lietuvišku keliu ir kovoja už savo teises, kurioms atimti yra įkinkyta ir aukštoji dvasiškija. Toks jų nepasipasymas prieš tarauja Vatikano II suvažiavimo nutarimui leisti kiekvienai tautai Dievą garbinį savo kalba, prisilaikant savų gražių papročių, kuriuos dabar imasi slopinti mūsų dvasiškija.

J. Stautiškis

NEW YORKAS. — Virš trečdalis amerikiečių gauna įvairių formų mokesčius iš federalinio, valstijų ar miestų iždų. Didžiausią dalį sudaro pensininkai, našlių ir nedarbingumo pašalų gavėjai, kurių pernai buvo 26.2 mil.

HENRIKAS TOMAS - TAMASŠAUSKAS

LIETUVIŠKASIS PAMARYS

II-oji dalis

29

Saulėi užtekėjus praskrendančių paukščių būriai susilieja į nesibaigiantį plasnojančių sparnų sriautą, susidedantį iš daugelio sluoksnių. Iy pilkas, saulę užtendantis debesys. Šiame skrendančių paukščių sriautė nardo paukščiai grobuonys ir renkasi sau labiausiai patinkamą grobį. Migracija tęsiasi iki vidudienio, o kai kada ir iki vėlaus vakaro. Žiedavimo tikslams pralekiantieji paukščiai gaudomi žvejų tinklais, o taip pat ir specialiai tam pagamintais, taip vadinamais

Sarkuvos žvejų uostas Kuršių Mariose

japoniškais voratinklio tipo nailoniniais tinklais.

Rasytėje kas metai apžieduojama apie 50,000 paukščių. Paukščių žiedavimo dėka galima sistematiškai studijuoti paukščių migracijos savitumus. Tų studijų pasėkoje paaiškėjo, kad ir varnos, kurios Lietuvoje prisilaiko ištisus metus, žiemos metu, tiek vasarą taip pat yra migraciniai paukščiai. Tos varnos, kurios Lietuvoje praleidžia vasarą, žiemoti išskrenda tolyn į pietus, gi į jų vietą į Lietuvą atskrenda žiemos šalčių periodą praleisti varnos iš tolimos šiaurės rajonų.

Kirai rudgalviai (Laurus ridibundus) iš Kuršių Neringos užmario į pietus skrenda įvairiais keliais — iki Oderio upės ir tos upės apylinkių ruožu siekia Dunojaus upę, jos pakraščiais nuskranda iki Juodosios jūros, siekia Italiją ir iš ten persikelia į Tunisą. Kitas

Į Baltiją išbėgant...

jų skridimo kelias yra Baltijos ir šiaurės jūros pakraščiais bei Pareiniu, pasiekiant Šveicarijos Bodeno ir Lemano ežerus, iš ten Vidurinio jūros pakraščius, Ispaniją ir šiaurės Afrikos krantus. Kai kurie iš Rasytės žieduotų kirų, pasiekę Ispaniją ir Portugaliją, yra nuklydę į Mažųjų Antilų salyną ir net iki Meksikos įlankos, netoli Verakruz. Zylių, bakių, genijų tik jaunikiškai iškeliauja į pietus, iš kur atgal grįžta tik po kelių metų. Seniai lieka ištisus metus tose vietose, kuriose perėjo. Patys mažiausi Lietuvos miškų paukščiai, karaliukai (Regulus), užtinkami Lietuvoje ištisus metus, taip pat yra migraciniai paukščiai. Iš Lietuvos jie žiemoti išskrenda į Prancūziją.

Anksčiau buvo galvota, kad migracijos metu

paukščiai per parą nukeliauja po 10 — 30 kilometrų. Žiedavimas parodė, kad Rasytėje apžieduotas varnėnas (šnektis), turėjęs žiedavimo numerį 326574, po 24 valandų buvo pagautas Belgijoje, taigi per tą laiką nukeliauęs 1200 kilometrų, skrisdamas 50 kilometrų per valandą greičiau be stabtelėjimo. Maži paukšteliai, skrendą nakties metu, per 24 valandų laikotarpį vidutiniškai nukeliauja po 300 kilometrų. Skrisdami ištisą naktį vasaros metu, paukščiai per 10-ties valandų kelionę nuskranda apie 800 kilometrų. Po dviejų tokio tempo kelionės naktį jie trims — penkioms dienoms stabteli poilsui. Dienos metu skrendantys paukščiai keliauja lėtesniu tempu. Rasytėje buvo nustatyta, kad vasaros metu kikičiai per dieną nuskranda 150 — 300 kilometrų kelią.

ŽUVEDRŲ GAUDYMAS RASYTĖS PAUKŠČIŲ ŽIEDAVIMO STOCIJOJE

Šiuos savo atsiminimus mums jau iš anksčiau pažįstamas Anas Lataitis aprašo sekanciais žodžiais: "Su stipriai vakariais vėjais, pradanciais pūsti iš jūros rugpūčio mėnesy, aš eidavau į pajūrį žuvedrų gaudyti. Mat Rasytės paukščių žiedavimo stotis priimdavo žmonių sugandytas žuvedras apžiedavimui, gi už jų sugavimą mokėdavo tam tikrą sumą. Žuvedroms gaudyti reikėjo turėti gabalą burių drobės ir tinklą, kuris taip pat tikdavo ir varnų gaudymui, na, taip pat ir masalą žuvedroms privilioti — jį sudarydavo kelios raudės, pavakary pagautos nendrynuose, marių pakrantėse.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIONAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2853 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-3076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiepia, skambinti 374-8012
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir sekmadienį, ofis uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį, ofis uždarytas.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadienį, uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį, ir ketvirtadienį
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį, 2-4 ir 8-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei neatšiepia, tai telefonai: GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap-
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

NAUJENAS
Lietuviai taip pat perka ir parduoda
ir prepa. žinioms tikrai per
NAUJENAS

Išmokė biurą rašyti - "Vilnius"

Italų kelionių biuras "Opera
romana pellegrinaggi" organi-
zuoja turistines keliones ne tik
į Liurdą, bet ir įvairius kraš-
tus Europoje, nei komunistinių

GRADINSKAS

NEŠIOJAMAS STEREO
PATEFONAS
TIK \$46.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONES Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
vaziuoti į Lietuvą arba iškviesti į
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, nes vėliau
jų tikrai pritrūks.

Vladas Rasčiauskas pirmą pradžioje
organizavo keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Pirmosios dvi jau pilnos, bet liepos 6,
19, 26 ir rugpjūčio 9 d. ekskursijose
dar yra kelios laisvos vietos, bet joms
reikia skubiai registruotis. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į

WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.

And we're supposed to
be so smart.

Do something. A free booklet
will tell you how you can help.

Write: The President's Committee
on Mental Retardation,
Washington, D. C. 20001.
Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____

Published as a public service in co-
operation with The Advertising Council.
AD MAT NO. MR-41-57
(1 column x 56 lines)

neišskyrus, taip pat ir į JAV.
Š. m. sausio mėn. vykdė italų
kunigų kelionę į Sovietų Sąjun-
gą, pastaruoju metu savo ke-
lionių aprašuose, griežtai parei-
kalavus Eltai, šis biuras, Lietu-
vos ar Latvijos jau nebeitrau-
kia į Sovietų Sąjungos bendrą
grupę. Kaip jau buvo skelbta,
š. m. sausio mėn. kunigų eks-
kursiją, nukeliavusi į Maskvą
ir Leningradą, atsisakius priimti
Vilniaus pareigūnams, į Lietuvą
nevyko. Anuomet Vilnius bu-
vo pažymėtas esąs "Sovietų Są-
jungoje". Vietoje "Vilno" da-
bar žymima — Vilnius.

Dabar šio kelionės biuro Ro-
moje jau skelbiama, kad jis ren-
gia ekskursijas, š. m. liepos,
rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais,
į "Rusiją, Lietuvą, Latviją ir
Čekoslovakiją". Kaip ir sausio
mėn. kelionėje, 15 dienų ekskur-
sijoje italams, aplankius Mask-
vą bei Zagorsko vienuolyną, pa-
žadėta kelionė į Vilnių — čia nu-
matytas miesto lankymas, nak-
vynė ir kitos dienos rytą —
lėktuvu kelionė į Rygą, vėliau į
Taliną, pagaliau, į Leningradą
ir iš jo į Čekoslovakijos sostinę
— Pragę. Kelionė italams
kaštuoja, įskaitant lėktuvų
skridimą ir viešbučius, 273,000
italų lirų. (E)

Kviečia opoziciją

TOKIO. — Komunistinė Ki-
nija pakvietė į svečius Japoni-
jos partiją komeito, kurios va-
dovybė ragina Japonijos vyriaus-
ybę pripažinti Pekino valdžią
ir nutraukti santykius su For-
mozos valdžia.

Komeito partijai šis kinų pa-
kvietimas yra naudingas, nes
birželio 27 d. bus Japonijos pa-
rlamento Aukštųjų Rūmų rin-
kimai.

Kinija neseniai pakvietė at-
vykti į Australijos opozicijos
delegaciją.

PHILADELPHIA. — Apie
25,000 drabužių pramonės dar-
bininkų staiga sustreikavo 60-
tyje tįmonių, protestuodami
prieš naują darbo sutartį, priimtą
unijos centro.

RENO. — Nevados valstija
irgi priėmė įstatymą, kuris leis
balsuoti nuo 18 metų.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvos Našių, Naš-
liukų Draugijos Klubas svarbus pus-
metinis susirinkimas įvyks birželio
11 dieną, penktadienį 8 val. vak. Hol-
lywood salėje, 2417 W. 43rd St. Val-
dyba prašo visus narius ir narius gau-
siai susirinkti, nes yra daug klubo rei-
kalų aptarti dėl tolimesnės veiklos.
Po susirinkimo — vaizės ir G. Joniko
orkestras šokiams.
M. Urbelis, rašt.

— Lietuvos Moterų Draugijos Ap-
švieta priešpusmetinis susirinkimas
įvyks sekmadienį, birželio 13 d. 1 val.
popiet Lietuvos auditorijoje, 3133 So.
Halsted St. Narė malonėkite atsi-
lankyti ir aptarti draugijos reikalus,
kurių yra daug. Šis susirinkimas yra
paskutinis prieš vasaros atostogas. Po
susirinkimo bus vaizės.
Rožė Didžiagalviene, rašt.

— Lietuvos Brighton Parko Moterų
Klubas rengia smagu pikniką sekma-
dienį birželio 13 dieną Kay's sode, bu-
vusis Leppos sodas. Bus skanių už-
kandžių, gėrimų ir smagus orkestras
šokiams. Pradžią 12 val.
Kviečia
Komisija ir Valdyba

A. A.
JOHN NOREIKA
Gyv. 6541 So. Rockwell Street

Mirė 1971 m. birželio 7 d. 7:30 val. vak. sulaukęs 87 metų am-
žiaus. Gimęs Lietuvoje, Kretingos apskr., Darbėnų miestelyje.
Amerikoje išgyveno 60 metų.
Paliko nuliūdę žmona Anna, pagal tėvus Narmantaitė, brolio duk-
tė Bernice Cunka, gyv. Detroit, Mich., Lietuvos brolio sūnus Pranas
su šeima ir brolio dukte Viktorija su šeima, daug kitų giminų, draugų
ir pažįstamų.
Kūnas pašarvotas S. C. Lack ir Sūnūs (Lackawicz) koplyčioje,
2424 W. 69 Street.
Šeštadienį, birželio 12 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pa-
malų bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. John Noreikos giminės, draugai ir pažįstami nuošird-
žiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, brolio dukterys, brolio sūnus ir giminės.
Laidotuvių Direktorai S. C. Lack ir Sūnūs (Lackawicz). Telef.
737-1213.

NORFOLK. — Amerikos
karo laivynas nuo liepos 1-mos
d. pakeičia jūreivių uniformas.
Nebebus ateityje plačiagalvių
(bell-bottom) kelnų.
HARTFORDAS. — Connecti-
cut valstija irgi nutarė neduo-

ti šalpos asmenims, kurie neiš-
gyveno valstijoje metų laiko.
Bijoma, kad New Yorkui tokį
įstatymą priėmus, visi šalpos ne-
tekę asmenys suplauks į kai-
myninį Connecticutą.

Martynui Gudeliui didelio skausmo va-
landoje, jo mylimai žmonai

MARIJAI GUDELIENEI
mirus,
reiškiame gilią užuojautą ir drauge liū-
dime

Algis ir Irena Regiai

Mylimai žmonai
A. A.
MARIJAI GUDELIENEI
mirus,
skausmo valandoje reiškiame giliausią užuo-
jautą Naujienų redaktoriui ir Amerikos Lie-
tuvų Tarybos nariui Martynui Gudeliui.
Amerikos Lietuvių Taryba

Chicagos Jūrų Šaulių kuopos Vėliavos
Fundatoriui ir Lietuvybės Rėmėjui

A. A.
JOHN PAKEL Sr.
mirus, Jo žmonai Josephine, dukterims Elai-
ne ir Arlene bei jų šeimoms ir giminėms rei-
škiame nuoširdžiausią užuojautą.
Jūrų šaulių veikloje Jo vardas lieka įam-
žintas.
Gen. T. Daukanto Jūrų Šaulių
kuopa Chicagoje

A. A.
MARIJAI GUDELIENEI
po sunkios ligos netikėtai mirus, Martynui
Gudeliui, sūnui Ričardui, giminėms ir ar-
timiesiems, reiškiame gilią ir nuoširdžią
užuojautą.
Jūratė ir Ksaveras Kaunai
Elena ir Grožvidas Lazauskai
ir
Jonas Kaunas

MARIJA GUDELIENĖ
Gimusi Ispanijoje, Katalunijoje, Sabadell miestelyje.
Gyv. 6635 So. Artesian Ave.

Po ilgos ir sunkios ligos mirė birželio 8 dieną Chicagos
Presbyterian St. Lukas ligoninėje.
Paliko nuliūdę vyras Martynas, sūnus Ričardas, mo-
tina Elvira, seserys — Josefa, Pruvė, Enriqueta ir Mar-
garita, broliai — Juan, Rosendo, Jose ir Luis su šeimomis
ir daugelis artimų ir pažįstamų.
Ketvirtadienį 5 val. vak. bus pašarvota S. C. Lack (La-
ckawicz) ir Sūnų šermentinėje, 2424 W. 69 St.
Atsisveikinimas penktadienį, 7 val. vakaro. Laidojama
Lietuvių Tautinėse kapinėse. Iš koplyčios išvykstama še-
tadienį, 11:00 val. ryto.

Nuliūdę:
Vyras ir sūnus.
Laidotuvių Direktorai Steponas S. C. Lack ir Sūnūs.
Tel. RE 7-1213.

**PLEASE
BE
CAREFUL!**
Only you
can prevent
forest fires!
REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIEŅOSE"

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220
GUŽAUSKŲ
GĖLES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYZIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNŲS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

KĄ JŪS MANOTE APIE VYSKUPO IR KLEBONŲ PAREISKIMĄ?

Chicago's lietuvių visuomenė nusistebino kai kurių asmenų, ypač vyskupo ir klebonų pareiskimas dėl pasauliečių pastangų išsaugoti Šv. Kazimiero kapines lietuviškoms.

Šis pareiskimas susilaukė didelio nepasitenkinimo pasauliečių tarpe, kurie reikalauja viešo susirinkimo šiuos reikalus aptarti.

L.B. nės Komitetas Pasauliečių Teisėms Apsaugoti ir Šv. Kazimiero Kapinių Sklypų Savininkų Draugija tokį lietuviškos visuomenės susirinkimą šaukia ši sekmadienį 2 val. popietį Gage Parko Fieldhouse salėje prie Western Avenue ir 55 Street.

Visi susirūpinę lietuvių teisėmis kviečiami dalyvauti ir pasisakyti.

Kančios gelės

Nė viena Pietų Amerikos istorijoje gelė nėra tiek populiari, kaip Kančios gelė. Ši gelė turi daug rūšių. Auga Pietų Amerikoje ir Ramiojo vandenyno pakraščiuose. Visos jos panašios, retos ir žavingos gelės. Žiedas turi 9 paplokščius lapelius, o tarp lapelių įsiūla panašius spindulius. Auga ant vijoklių. Ispanų misionieriai, atvykę į Pietų Ameriką, nusistebėjo pamatę tų gelių gražumą, kai vijokliai nukarę nuo medžių tviskėjo žiedais.

Misionieriai įžiūrėjo, kad šių žiedų lapų formose yra panašumų į Kristaus kankinimo įrankius, tatau ir pavadino Kančios gelę.

Neužtenka būti juodu

"Aš nemanau, kad jūs, kolegi, baigusieji, turite kvailioti su juodaisiais studentais aplinkui vaikščiodami, šikaudami ir vėliavas mojuodami, kad esate juodi ir niekas daugiau", perspėjo Aker.

"Mes galime kalbėti Swahili (afriekiečių kalba) kiek tik norime, sveikindamiesi kratyti rankas 18 skirtingais būdais, ir

trintis užpakaliais iš įvairių kampų, bet kai jūs pateksite į juodųjų bendruomenę Afrikoje, kur mūsų suvargę ir nusikrauti broliai ir seserys yra alkani, visi jūsų dabutį drabužiai, jūsų musulmiški vardai, jūsų Swahili kalba ir aštuoniolika rūšių pasisveikinimai jiems ten nevelnio nereikšmingi", pasakė Aker, perspėdamas, kad jo kraštas yra pilnas kraštutinumų, bet tik jokių būdu "ne juodųjų problemų išsprendimų".

Akeris taip pat papeikė juodųjų studentų pasinešimą afrikoniškai kirptis plaukus ir reikalauti vis daugiau "juodųjų studijų" bei juodosios kultūros kursų Amerikos kolegijose ir universitetuose.

Sierra Leone tik 1961 metais tapo nepriklausoma; iki tol ji buvo britų kolonija Vakarų Afrikos pietrytiniame kampe.

KIEK BOMBŲ PAKELIA ŽEMĖ?

Gwiazda Polarna praneša, kad Amerikos aviacija Indokinijoje nuo 1965 metų iki šiai dienai numetė tiek bombų: 1965 metais 315,000 tonų; 1966 m. 512,000 t.; 1967 m. 937,763 t.; 1968 m. 1,431,654 t.; 1969 m. 1,387,-

VACLOVAS VERIKAITIS,
4-to dešimtmečio dirigentas

237, 1970 m. 977,446 t. ir šiemet jau 137,292 tonų. Viso per tą laiką numesta 5,693,392 tonos.

Per praeitą II Pasaulinį karą amerikiečiai numetė Europoje ir Azijoje iš viso 2,057,244 tonas.

ŠKOTAI SAVO TARPE

Saliūne prie stalo sėdi du bičiuliai. Po ilgesnės tylos vienas prabilo:

"Ar neturi kartais cigarų?"

"Gaila, ne", atsako antras. Vėl po ilgesnės tylos pirmasis klausia:

"Ar kartais neturi cigarų?"

"Gaila, ne" atsako antrasis. Po ilgesnės tylos abudu išsima savo cigarinynėms ir dūsaudami sako:

"Abudu turėsime rūkyti savo cigarus".

"Jei vyras moterį laiko šiukšlį dėžę, tai moteris tokį vyrą turi laikyti šiukšle dėžėje. (Leonnine Turner)

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

"Plaukomanija" praeis

Senesnieji žmonės turėtų švelninti savo nepakantą ilgims plaukams, patarė antropologas prof. Marvin Opler iš Buffalo, N. Y., patyręs, kad Chicagoje vienas tėvas susibaręs su sūnum dėl jo ilgų plaukų, jį užmušė.

Plaukai kaip ir bet kokia mada yra laikinas dalykas, jis užtikrino. Ilgi ar trumpi plaukai dažnai yra ženklas protesto prieš esamą santvarką ar vie-

nos kurios grupės dominavimą. Pavyzdžiui, kai į Ameriką pradėjo plūsti ilgaplaukiai piligrimai kolonistai, indėnų gentys, rodydami priešingą nusistatymą, ėmė savo galvas skusti. Šiandien ilgi plaukai, dungaree drapanos ir mėlynos darbinės kelnės reiškia jaunųjų "revoliuciją" prieš esamą santvarką. Tą "revoliuciją" patogiausiai naudoja įvairios už ką ir prieš ką nors kovojančios organizacijos. Dėlto ilgaplaukių greit atsirado pilna Anglijoje, Skandinavijoje iki Viduržemio jūros, net Maskvoj, Pragoje, Tokio ir Afrikoje.

Sugavo 3 CTA plėšikus

Patyrus, kad yra susidariusi jaunų plėšikų gauja, pasivadavusi "night riders", kurie pasidalinę CTA traukinėlių linijomis nakties metu apiplėsdavo keleivius vagonuose arba ant platformų, policija jau padarė daugiau kaip tuziną suėmimų, o praeitą pirmadienio naktį suėmė trijų gaują, apiplėšusią keleivį Argyle Avenue CTA traukinėlio stotyje. Vedami tardymai, kadangi patirta, jog su tais plėšikais "bendradarbiavo" kai kurie traukinių konduktoriai ir stočių sargai...

18-mečiai galės vesti tėvų leidimo nesiklause

Illinojaus senatas 50 balsais prieš 0 priėmė įstatymą, kuriuo jauni vyrukai, sulaukę 18 metų amžiaus, galės vesti nereikalaudami tėvų sutikimo. Iki šiol tik 21 metų sulaukę galėjo vesti tėvų leidimo nesiklause. Atsotvų butas tokį įstatymą jau

Užsienio svečiai Kinijoje buvo vaišiami keliolikos patiekalų pietumis. Ju metu irgi neužmiršta politinės kalbos apie revoliuciją ar apie partijos vadus, kurių didžiausio — Mao Tse Tungo, biustas matomas nuotraukos fone.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia
RECEPTIONIST SECRETARY
\$160 PER WEEK
For new management consulting firm, very responsible job. Client contact, small friendly office, health insurance, benefits.
Call Mr. SMALLANCE
726-0836
After 7 P. M. call
525-5953

TYPIST

EXPERIENCE REQUIRED
CALL
666-6084

HOUSEKEEPER
PERMANENT
Live in, or go, good salary & home for right person. Hospitalization, paid good transportation references, some English necessary.
6800 NORTH
274-7984 anytime.

WAITRESS
Experienced
COFFEE SHOP WAITRESS
Apply in person
CHARLES CONTINENTAL
HOUSE
5400 So. CICERO CHICAGO

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia
WEEKEND WATCHMAN
Hours: Saturday 8 A. M. to Sunday 6 P. M. — total 34 hours.
Apply in person:
FASCINATION CANDY CO.
1137 No. WOOD ST.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai
PARDOUDAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

MISCELLANEOUS

Įvairūs Dalykai
PAINTING — SCRAPE, putty and paint windows, peaks, garages, fire escapes. Tar gutter. Fully ins.
277-6858.

RENTING IN GENERAL

Nuomos
ISNUOMOJAMAS 5 kambarių apšildomas butas. 739 W. 33 Street.
Tel. FR 6-2134.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos
RESTAURANT FOR SALE
GOOD GOING BUSINESS.
Two kitchens. Near "L" stations. Good location. For information call 243-7779
after 3 P. M.
Call evenings and Sundays
829-5088

RESTAURANT FOR SALE

GOOD GOING BUSINESS.
Two kitchens. Near "L" stations. Good location. For information call 243-7779
after 3 P. M.
Call evenings and Sundays
829-5088

Gera vasara be uodų

Uodų kontrolės departamento superintend. Philip Schwartz pradžiuo čikagiečius, kad šią vasarą tų įkyrių sparnuotų kraujagėrių mažai tebus. Tam labai daug prisidėjo šaltas, sausas pavasaris. Bent iki praėjusių dviejų karštų dienų su šiltu lietu uodų perų balose ir latakuose visai neaptikta.

Nors departamentas akylai seks uodų veisimosi vietas, bet pataria ir patiems gyventojams namų savininkams žiūrėti, kad niekur nepasiliktų lietaus palatų, latakų ar vandens statinėse ir pan., kur tie padarai labai greit išsiperi.

— Southwest City Kolegija iškilmingai įteikė pirmuosius diplomus šiuo naujuoju pavidimu. Tarpe baigusiu studijas yra Arnoldas Kaupa, Robertas Simėnas, Bruce Blois, Russell Dagilis, Liudas Edelis, Geraldina Piwarunas, Romualdas Predkelis, Nijolė Spurgas, Gintaras Valiukėnas, Dalia Veitas, Francis Wirkus.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

SKUBIAI parduodamas mūrinis namas: maisto krautuvė ir du butai Brighton Parke.
2 BUTAI ir šalia tuščias sklypas Brighton Parke.
BIZNIO PATALPA ir 3 butai. Gražiai atrodantis mūrinis namas Marquette Parke.

ŠIMAITIS REALTY
2737 WEST 43 STREET
CL 4-2390

LAIKAS DABAR!
DU PELNINGI MŪRAI apie \$17,000 pajamų metams, Brighton Parke. Kaina \$50,000.
4 KAMB. PUKIS MEDINIS, naujas šild., garažas, arti parko. Kaina \$15,800.
6 KAMB. 15 METŲ MŪRAS, centr. vėsinimas, garažas. Prie 55-tos už Pulaski. \$26,800.
3 BUTŲ MŪRINIS, 4 ir 5 kamb., 2 autom. garažas, Marquette Parke. \$26,500.
5 BUTŲ GELSVAS MŪRAS — 2x5, 2x3 ir 1x4 kamb., virš \$7,000 pajamų, du bloki nuo parko. \$47,000.
1½ AUKSTO 20 metų mūras. Gražūs 2 butai, uždari pusę porčiai, naujas stogas, gazu šildymas, 2 auto garažas, platus sklypas, arti mūšų. Našlė neužrašoma. \$23,500.
SKONINGAI MODERNUS 7 kambarių mūras ir 2 auto garažas. Tvarka švara. tvarka ir graži gatvė arti ofiso. \$23,900.

PRIE BAZNYČIOS ir vienuolyno dviem butam 30 pėdų sklypas už \$10,900.
PRIE PAT MARQUETTE PARKO gyvenamieji mūro rezidencija. Savininkas iškeliamas išvažiuoja. Greitas pasiūlymas. \$29,000.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

10 BUTŲ, mūras, alum. langai. Šil. gazu. Gražus pastatas. Apylinkė 62-ra ir Talman. Tik \$79,500.
6½ KAMB. 18 metų mūr. šil. gazu, ištrenktas rūšis, 2½ vonios, 2 autom. garažas. Apylinkė 68-tos ir Pulaski. \$26,900.
1½ AUKSTO 12 metų mūrinis. Šiluma gazu, centrinis vėsinimas, gražiai ištrenktas rūšis, 2 auto garažas, beveik dvigubas sklypas. Apylinkė 47-tos ir Pulaski. \$37,500.
2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šiluma gazu, alumininiai langai, 2 automobilių garažas. Marquette Parke. Tik \$28,900.
3 MIEGAMŲ apsuptys mūras. Šiluma gazu, alumininiai langai, centrinis vėsinimas, 2 automobilių garažas, 71-mos ir Troy apylinkėje. \$29,000.

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna aprada.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna aprada
Z. M. KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-8063

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange istaigo)
Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS
SAVININKAMS NEMOKAMAI
Namų pardavimas, pirkimas, įvairūs draudimai.
BUD'S REAL ESTATE
BALYS BUDRAITIS
4307 So. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551
1339 State St., Lemont, Ill.
TEL. — 257-5542

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning i naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiuojami nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME
LOANS

INSURED
SAVINGS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigūs ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį — Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdas gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių viešųjų gyvenimų ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis — Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE